

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.UİG.0.00.00.06/010.06.02/5-1
Konu : Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine
Dair Avrupa Sözleşmesinin Uygulanması

01/03/2008

GENELGE
No: 67/1

Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Uygulanmasına ilişkin 01/01/2006 tarihli ve 67 sayılı Genelgemizin Sözleşmeye taraf olan devletler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar açısından güncellenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM
YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR
AVRUPA SÖZLEŞMESİ

(1) Bilindiği üzere, Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanan ve 07/06/1968 tarihinde devletimiz tarafından imzalanan “Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”nin onaylanması 20/05/1975 tarih ve 1899 sayılı Kanunla uygun bulunarak 26/08/1975 tarih ve 15338 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Sözleşme devletimiz yönünden 20/03/1976 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

(2) Sözleşme, Âkit tarafların, hukuki ve ticari konularda mevzuat ve yargılama usulleri ile yargı kuruluşları hakkında birbirlerine bilgi sağlanmasına ilişkin düzenleme getirmiştir.

(3) Türkiye’nin 30/08/1976 tarihli beyanına göre; Âkit Devletlerden gelen bilgi taleplerini kabul etmek ve kendi adli makamlarına ait bilgi taleplerini yabancı devlet yetkili makamlarına iletmek üzere, Bakanlığımızın “Alıcı Makam” ve “Gönderici Makam” olarak belirlendiği Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirilmiştir.

(4) Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi’ne taraf devletler **Ek (1)**’de yer almaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR
AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL

(1) Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi, Âkit tarafların, hukuki ve ticari konularda mevzuat ve yargılama usulleri ile yargı kuruluşları hakkında birbirlerine bilgi sağlanması ile sınırlı olup, cezaî konular Sözleşme dışında tutulmuştur. Bununla birlikte, Avrupa Konseyince hazırlanan Ek Protokolle Sözleşmenin kapsamı ceza hukuku alanını da içine alacak şekilde genişletilmiştir.

(2) Bu Ek Protokol devletimiz tarafından 01/09/1980 tarihinde imzalanmış ve 07/04/2004 tarih ve 5130 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunarak, 02/10/2004 tarih ve

25601 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Ek Protokol, devletimiz yönünden 02/03/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

(3) Ek Protokolün 4’üncü maddesi uyarınca, Sözleşmenin 2’nci maddesinin 2’nci fıkrasında öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek üzere Bakanlığımız Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü “İletici Makam” olarak belirlenmiştir.

(4) Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi Ek Protokol’e taraf devletler **Ek (2)**’de yer almaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SÖZLEŞME VE SÖZLEŞMEYE EK PROTOKOLÜN KAPSAMI

I- SÖZLEŞMENİN KAPSAMI:

(1) Bu Sözleşme ile, Âkit Devletlerin birbirlerine hukuki ve ticari konulardaki mevzuatları ve hukuk usulleri dahil hukuki alanda adli teşkilatları hakkında bilgi sağlamak yükümlülüğü getirilmiştir.

(2) Sözleşmenin 3’üncü maddesi ile, bilgi talebinin adli makamca düzenlenmemiş olsa bile mutlaka adli bir makam tarafından talep edilmesi ve görülmekte olan bir dava ile ilgili olması gerektiği hükme bağlanmıştır.

(3) Sözleşme kapsamındaki bilgi talepleri için bir talep yazısı düzenlenecektir. Bunun matbu bir şekli yoktur. Ancak Sözleşmenin 4’üncü maddesinde, bilgi talebinin hangi hususları ihtiva edeceği açıklanmıştır.

(4) Buna göre; bilgi talebinde talep eden adli makam, davanın niteliği, talepte bulunulan Devletin hangi mevzuatıyla ilgili bilgi istendiği ve eğer talepte bulunulan Devletin birden fazla hukuk sistemi mevcutsa hangi hukuk sistemi hakkında bilgi istendiği belirtilecektir. Hem istemin iyi anlaşılabilmesi, hem de buna kesin ve doğru cevap verilebilmesi için gerekli bilgiler taleple birlikte gönderilecektir. Gerektiğinde, talebin konusunu açıklayıcı nitelikteki belgelerin örnekleri eklenebilecektir. Talep bir adli makam tarafından düzenlenmemiş ise, bu talebi yapmaya yetki veren makamın kararı söz konusu bilgi talebine eklenecektir. Anılan maddede, talebin temel konusu ile bağlantısı olduğu takdirde, hukuki ve ticari alanlar dışında da bilgi talebinde de bulunulabileceği kabul edilmiştir.

(5) Sözleşme hükümleri dikkate alınarak **İngilizce** ve **Fransızca** dillerinde hazırlanan talepname örneği **Ek (3)**’te yer almaktadır. Talep yazısı ve ekli evrak talepte bulunulan Devletin dilinde düzenlenecek veya bu dilde yapılmış tercüme ekleneyecektir. **(Ek :4)** Sözleşmeye göre yapılacak bilgi taleplerinin geri çevrilmemesi için talep yazısının ekli talepname örneğine göre düzenlenmesi uygun olacaktır. Talep yazısı ve ekli evrakın, iki takım halinde düzenlenerek, yabancı devlet yetkili makamına iletmek üzere Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

(6) Sözleşmenin 6’ncı maddesinin 1’nci ve 2’nci fıkralarında, bilgi talebinde bulunulan devlet makamı, talebe ilişkin cevabı kendisi verebileceği gibi talebi cevaplandırmak üzere ilgili bir makama da iletebilir. Bununla birlikte, talep edilen devlet, idari örgütlenmesi sebebiyle ya da gerekli olduğu hallerde talebi cevaplandırmak üzere özel bir kuruma veya uzman bir hukukçuya iletebilir. Ancak anılan maddenin 3’üncü fıkrası uyarınca, bu uygulamanın masraf gerektirmesi halinde, söz konusu intikal işlemi yapılmadan önce talep eden makama, hangi özel kurum veya hukukçuya havale edileceğini bildirmek, muhtemel masraflar hakkında bilgi vererek muvafakatini istemek yükümlülüğü getirilmektedir.

(7) Sözleşmenin 15'nci maddesinde ise, talep eden devlete yükletilmesi öngörülen 6'ncı maddenin yukarıda zikredilen fıkralarında yazılı masraflar dışında, cevabın hiçbir harç veya masraf ödenmesini gerektirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

(8) Sözleşmenin 11'inci maddesine göre bilgi istemine neden olan dava, talep edilen Devletin menfaatlerini etkilemekte veya egemenliğine veya güvenliğine zarar verebilecek nitelikte ise talep reddedilebilir.

II-SÖZLEŞMEYE EK PROTOKOLÜN KAPSAMI:

(1) Ek Protokol ceza hukuku ile ilgili bilgi taleplerinin karşılanması amacıyla düzenlenmiş olup 1'inci maddesinde, Âkit Devletlerin birbirlerine, ceza kanunları ve ceza usul kanunları, iddia makamları dahil ceza hukuku alanında adli teşkilatlanma ile cezaî tedbirlerin uygulanması konularında bilgi sağlamak yükümlülüğü getirilmiştir. Ek Protokol kapsamında, bilgi taleplerinin, yalnızca başlayan soruşturma ve kovuşturmalar için değil ayrıca başlatılması öngörülen soruşturma ve kovuşturmalar için de yapılması mümkün kılınmaktadır. Bilgi sağlama yükümlülüğü talep eden Âkit Devletin adli makamlarının yetki alanına giren suçların yargılanması için bütün işlemlere uygulanır.

(2) Bu Protokole taraf devletler yönünden yabancı hukuk hakkındaki bilgi taleplerinin Ek (5)'te yer alan ([İngilizce](#) veya [Fransızca](#)) Forma göre yapılması gerekmektedir.

(3) Ek Protokolün 3'üncü maddesinde getirilen değişikliklerle, Sözleşmenin 1'inci maddesinin 1'inci fıkrası çerçevesinde, bilgi taleplerinin adli makamlar yanında resmî adli yardım sistemi içinde ekonomik yönden zayıf durumda bulunan kişiler adına hareket eden veya kanunî danışmanlık yapan kişi veya makamlarca da yapılabileceği öngörülmüştür.

(4) Ek Protokol uyarınca, yapılacak bilgi taleplerinin düzenlenmesi ve iletilmesi usulüne Sözleşme hükümleri uygulanacaktır. Buna göre; Sözleşmenin 4'üncü maddesinde yazılı hususları ihtiva eden talep yazısı ve ekli evrakın talepte bulunulan Devletin dilinde düzenlenmesi veya bu dilde yapılmış tercümelerinin eklenmesi ve talep yazısı ile ekli evrakın, iki takım halinde hazırlanarak Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir. Ek Protokole göre yapılacak bilgi talebinde, talep eden adli makam, davanın niteliği, talepte bulunulan Devletin hangi mevzuatıyla ilgili bilgi istendiği ve eğer talepte bulunulan Devletin birden fazla hukuk sistemi mevcutsa hangi hukuk sistemi hakkında bilgi istendiği, bilgi talebine doğru ve açık cevap verilebilmesi için gerekli bütün bilgiler belirtilecektir. Gerektiğinde, talebin konusunu açıklayıcı nitelikte bulunan belgelerin örnekleri eklenebilecektir. Talep bir adli makam tarafından düzenlenmemiş ise, buna yetki veren makam kararı eklenecektir.

(5) Ek Protokol uyarınca yapılacak bilgi taleplerinde de, Sözleşmenin 6'ncı maddesinde yazılı masraflar dışında, sağlanan bilgilere karşılık herhangi bir harç veya masraf ödenmeyecektir.

(6) İş bu Genelge ile, Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Uygulanmasına ilişkin 01/01/2006 tarihli ve 67 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Bu Genelgenin ekleri, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından ihtiyaç duyulduğunda güncellenerek www.uhdigm.adalet.gov.tr web adresinde yayımlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve yabancı hukuk hakkında bilgi edinilmesine ilişkin işlemlerin bu Genelge esaslarına uygun olarak yürütülmesinde özen gösterilmesini rica ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EKLER :

EK-1 Sözleşmeye Taraf Devletler Listesi

EK-2 Ek Protokol'e Taraf Devletler Listesi

EK-3 Sözleşme Talepname Örnekleri ([İngilizce](#), [Fransızca](#))

EK-4 Sözleşme ve Ek Protokole Taraf Olan Devletlerin Merkezî Makamları ve Yazışma Dilleri

EK-5 Ek Protokol Talepname Örnekleri ([İngilizce](#), [Fransızca](#))

.../02/2008 D. Bşk. : B.T.TURAN
.../02/2008 Gn. Md. Yrd. : A.CEBECİ
.../02/2008 Gn. Md. : A.KILIÇ
.../02/2008 Müst. Yrd. : A.KAHRAMAN
.../02/2008 Müsteşar : F.KASIRGA

**YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA
SÖZLEŞMESİ'NE TARAF DEVLETLER LİSTESİ**

Almanya
Arnavutluk
Avusturya
Azerbaycan
Belarus
Belçika
Bulgaristan
Çek Cumhuriyeti
Danimarka
Estonya
Finlandiya
Fransa
Gürcistan
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsveç
İsviçre
İtalya
İzlanda
Karadağ
Kosta Rika
Letonya
Lihtenştayn
Litvanya
Lüksemburg
Macaristan
Makedonya
Malta
Meksika
Moldova
Norveç
Polonya
Portekiz
Romanya
Rusya Federasyonu
Sırbistan
Slovakya
Slovenya
Türkiye
Ukrayna
Yunanistan

**YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA
SÖZLEŞMESİ EK PROTOKOL'E TARAF DEVLETLER LİSTESİ**

Almanya
Arnavutluk
Avusturya
Belarus
Belçika
Bulgaristan
Çek Cumhuriyeti
Danimarka
Estonya
Finlandiya
Fransa
Gürcistan
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsveç
İsviçre
İtalya
İzlanda
Karadağ
Letonya
Litvanya
Lihtenştayn
Lüksemburg
Macaristan
Makedonya
Malta
Meksika
Moldova
Norveç
Polonya
Portekiz
Romanya
Sırbistan
Slovakya
Türkiye
Ukrayna
Yunanistan

EK: 3 (İNGİLİZCE)

**7 HAZİRAN 1968 TARİHLİ YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ
EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ UYARINCA YAPILACAK
BAŞVURUDA KULLANILMAK ÜZERE TALEPNAME**
*REQUEST FORM CONCERNING THE EUROPEAN AGREEMENT ON INFORMATION ON
FOREIGN LAW, DATED 7TH JUNE 1968*

Talep eden adli makamın adı ve adresi:

Name and address of the requesting authority :
.....

Davanın niteliği:

Nature of the proceeding:
.....

**Talep edilen Devletin hukukuyla
ilgili olarak istenen bilginin konusu:**

*Subject of the information required
on the law of the requested State:*
.....

**Talebin iyi anlaşılabilmesi ve
doğru ve tam cevap verilebilmesi
için gerekli bulgular :**

*Facts, necessary for better understanding of the request
and having a proper and precise reply:*
.....
.....
.....

**Lüzumu halinde talebin kapsamını
açıklayan belgelerin örnekleri:**

*Copies of the documents necessary to clarify
the scope of the request when required:*
.....
.....
.....

Ekler :
Annexes :

Yer adı :
Place :

Tarih :
Date :

İmza ve/veya mühür
Signature and/ or stamp

EK: 3 (FRANSIZCA)

**7 HAZİRAN 1968 TARİHLİ YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ
EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ UYARINCA YAPILACAK
BAŞVURUDA KULLANILMAK ÜZERE TALEPNAME**

*REQUETE A UTILISER EN FAISANT RECOUR SELON LA CONVENTION EUROPÉENNE
DANS LE DOMAINE DE L'INFORMATION SUR LE DROIT ÉTRANGER, DATE LE 7 JUIN
1968*

Talep eden adli makamın adı ve adresi:

Nom et Adresse de l'autorité Requérante :
.....

Davanın niteliği:

Nature de l'instance:.....
.....
.....

**Talep edilen Devletin hukukuyla
ilgili olarak istenen bilginin konusu:**

Objet de l'information demandée concernant le droit de l'Etat requise :.....
.....

**Talebin iyi anlaşılabilmesi ve
doğru ve tam cevap verilebilmesi
için gerekli bulgular :**

Faits, nécessaire pour la bonne compréhension et pour la formulation d'une réponse exacte et précise:
.....
.....

**Lüzumu halinde talebin kapsamını
açıklayan belgelerin örnekleri.**

Le cas échéant les copies des documents qui expliquent le contenu de la demande:
.....
.....

Ekler :
Annexes :

Yer adı :
Lieu :

Tarih :
Date :

İmza ve/veya mühür
Signature et/ou sceau

**SÖZLEŞME VE EK PROTOKOLE TARAF OLAN DEVLETLERİN KABUL EDEN
MERKEZİ MAKAMLARI VE YAZIŞMA DİLLERİ:**

<u>DEVLET</u>	<u>MERKEZİ MAKAM</u>
Almanya (Almanca)	Bundesministerium der Justiz Jerusalemstr, Berlin
Arnavutluk (Arnavutça)	Ministry of Justice Directory of International Treaties and Jurisdictional Relations Bulevardi “Zogu I” Tiran
Avusturya (Almanca)	Bundesministerium für Justiz, Museumstrasse 1, Wien
Azerbaycan (Azerice)	Ministry of Justice 1 Inshaatchilar Avenue, Bakü
Belarus (Rusça)	Ministry of Justice 10, Kolliektornaya- Str, Minsk
Belçika (Flamanca, Fransızca ,Almanca)	Ministère de la Justice Administration de la Legislation, Boulevard de Waterloo, Bruxelles
Bulgaristan (Bulgarca)	Ministry of Justice, Dondoukov, Sofia
Çek Cumhuriyeti (Çekçe)	Ministry of Justice International Department vysehradská, prague
Danimarka (Danimarkaca)	Justitsministeriet, Slotshol wsgade Copenhagen
Estonya (Estonyaca)	Ministry of Justice, the Ministry of Internal Affairs and the Cust, Tallinn
Finlandiya (Fince)	Ministry of Justice pl 1 SF Helsinki
Fransa (Fransızca)	Ministère de la Justice Bureau du Droit Européen et International 13 Place vendôme
Gürcistan (Gürcüce)	Ministry of Foreign Affairs, 30 Rustaveli Av.Tbilisi
Hollanda (Flemenkçe)	Crown Prosecutor to the court of

	the District of the Hague Juliana Van stolberglaan The Hague
İngiltere (İngilizce)	Legal Adviser, Foreign and Commonwealth Office, King Charles street, London
İspanya (İspanyolca)	Ministerio de Justicia, Secretaria General Tècnica, San Bernardo, Madrid
İsveç (İsveççe)	Ministry of Justice Division for Criminal Cases and International Judicial Co-operation Central Authority, Stockholm
İsviçre (Fransızca,Almanca,İtalyanca)	Federal Department of Justice and Police Division of Justice Páláis Fédéral, Bern
İtalya (İtalyanca)	Ministero di Grazia e Giustizia, Rome
İzlanda (İzlandaca)	Ministry of Justice, Reykjavik
Karadağ (Sırpça)	Ministry of Justice 81000 Podgorica, No. 3, Vuka Karadzica St.
Kosta Rika (İspanyolca)	Secretaria de la Corte Suprema San Jose
Letonya (Letonyaca)	Ministry of Justice Brivibas blud 36 Riga
Lihtenştayn (Almanca)	Liechtensteinisches Landgericht in vaduz
Litvanya (Litvanyaca)	Gedimino av.30/1 Vilnius
Lüksemburg (Fransızca)	Joseph Junch, Boulevard Royal, Lüksemburg
Macaristan (Macarca)	Ministry of Justice Department of Internotional Law Szalay, Budapest
Makedonya (Makedonca)	Ministry of Justice, skopje
Malta (Maltaca, İngilizce)	Crown Advocate General, the Palace, Valetta
Meksika (İspanyolca)	Directorate General of Foreign Affairs Mexico City
Moldova (Moldovaca)	Ministry of Justice, Kisinev

Norveç (Norveçce)	Ministry of Justice and the Police Department of Civil Affairs, Oslo
Polonya (Lehçe)	Ministry of Justice Alaeje Ujaddowski, Warsaw
Portekiz (Portekizce)	Procuradoria Geral da República Escola Politécnica, Lisboa
Romanya (Romence)	Ministry of Justice, Bucharest
Rusya Federasyonu (Rusça)	Ministry of Justice, 4 rue Oboukh, Moscow
Sırbistan (Sırpça)	Ministry of Justice
Slovakya (Slovakça)	Ministerstvo spravodlivosti slovenskej Republiky Sekcia Medzinárodného práva
Slovenya (Slovençe)	Ministry of Justice, Zupanciceva, Ljubljana
Ukrayna (Ukraynaca)	Ministry of Justice Horodetskoho KYIV
Yunanistan (Yunanca)	Hellenic Institute for International and Foreign Law, Rue Solonos, Athenes

EK : 5 (İNGİLİZCE)

**15 MART 1978 TARİHLİ YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE
DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL UYARINCA YAPILACAK
BAŞVURUDA KULLANILMAK ÜZERE TALEPNAME**
*REQUEST FORM CONCERNING THE ADDITIONAL PROTOCOL TO THE EUROPEAN
CONVENTION ON INFORMATION ON FOREIGN LAW, DATED 15TH MARCH 1978*

Talep eden makamın adı ve adresi :

Name and address of the requesting judicial authority :.....
.....

Ceza kovuşturmasının niteliği :

Nature of the criminal proceeding:
.....

Başlatılması öngörülen ceza kovuşturmasının niteliği:

Nature of the criminal proceedings to be initiated:
.....

**Talep edilen Devletin hukukuyla ilgili
olarak istenen bilginin konusu :**

*Subject of the information required
about the law of the requested State:*
.....

**Talebin iyi anlaşılabilmesi ve doğru
ve tam cevap verilebilmesi için
gerekli bulgular :**

*Facts, necessary for better understanding of the request
and having a proper and precise reply:*
.....

**Lüzumu halinde talebin kapsamını
açıklayan belgelerin örnekleri :**

*Copies of the documents necessary to clarify
the scope of the request when required:*
.....

Ekler :
Annexes :

Yer adı :
Place :

Tarih :
Date :

İmza ve/veya mühür
Signature and/ or stamp

EK: 5 (FRANSIZCA)

**15 MART 1978 TARİHLİ YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE
DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL UYARINCA YAPILACAK
BAŞVURUDA KULLANILMAK ÜZERE TALEPNAME**
*REQUETE A UTILISER EN FAISANT RECOUR SELON LE PROTOCOLE ADDITIONNEL À
LA CONVENTION EUROPÉENNE DANS LE DOMAINE DE L'INFORMATION SUR LE
DROIT ÉTRANGER, DATE LE 15 MARS 1978*

Talep eden makamın adı ve adresi :

Nom et Adresse de l'autorité Requérante:
.....

Ceza kovuşturmasının niteliği :

Nature de la procédure pénale.....
.....

Başlatılması öngörülen ceza kovuşturmasının niteliği:

Nature de la procédure pénale dont l'engagement est prévue.....
.....

**Talep edilen Devletin hukukuyla ilgili
olarak istenen bilginin konusu :**

Objet de l'information demandé concernant le droit de l'Etat requise :
.....
.....

**Talebin iyi anlaşılabilmesi ve doğru
ve tam cevap verilebilmesi için gerekli bulgular :**

Faits, nécessaire pour la compréhension et la formulation d'une réponse exacte et précise:
.....
.....

**Lüzumu halinde talebin kapsamını
açıklayan belgelerin örnekleri :**

Le cas échéant les copies des documents qui expliquent le contenu de la demande:
.....
.....

Ekler :
Annexes :

Yer adı :
Lieu :

Tarih :
Date :

İmza ve/veya mühür
Signature et/ou sceau